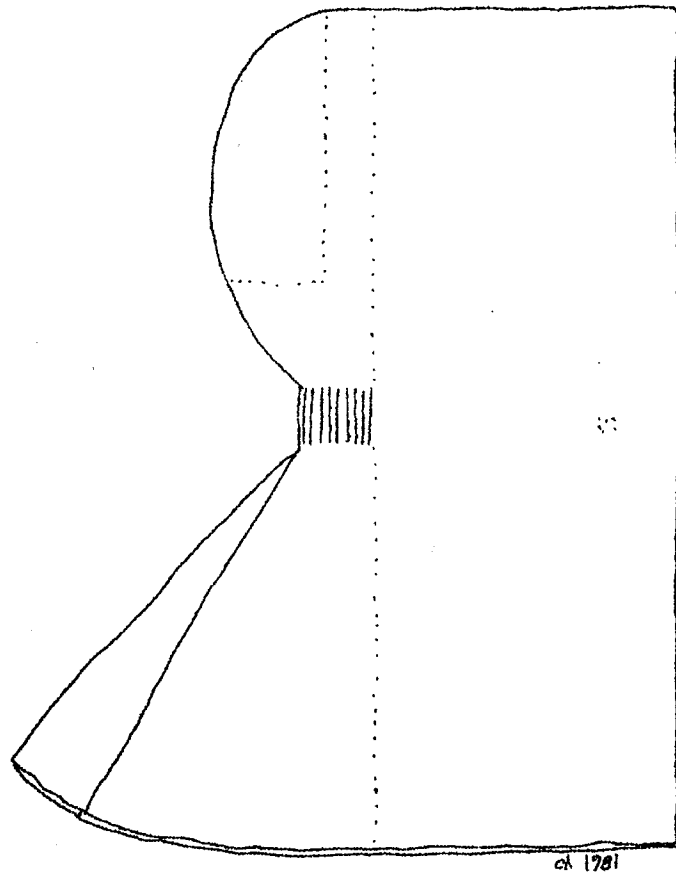

Hilka från Hammerdal

Utgivet av JÄMTLANDS LÄNS MUSEUM.
Östersund 1981.

På uppdrag av Dräktkommittén har arbetet utförts av Cristina Agdler.

Heimbygdas Dräktkommitté består av Ungdomsringen,
Jämtslöjd, Jämtlands läns museum och läns-hemslöjds-
konsulenten.

Dräktkommittén verkar för att sprida kunskap om
folkligt dräktskick i Jämtlands län samt vill
inspirera till ett fördjupat intresse för folk-
dräktens karaktär och vad den kan berätta om
människornas levnadsvillkor i länet förr.

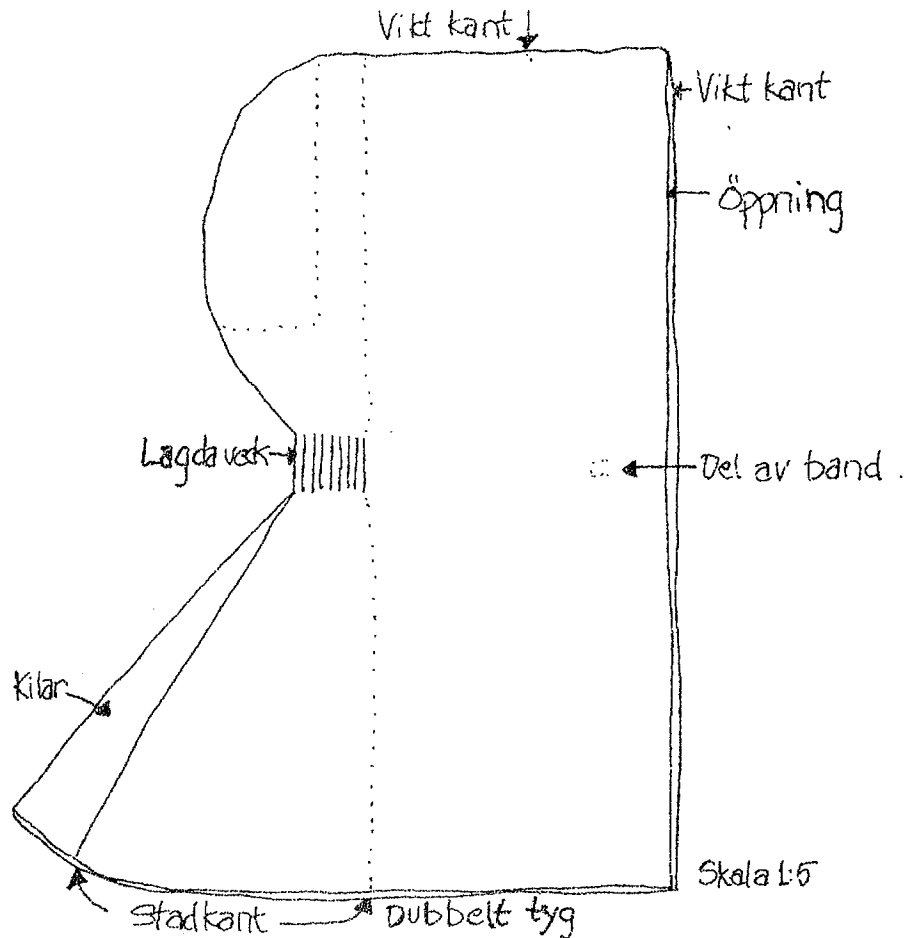
En viktig del i kommitténs arbete är att ta fram
mönster och sömnadsbeskrivningar till historiskt
väl underbyggda dräktplagg i länet.

Mönster och sömnadsbeskrivningar är utförda av
Christina Agdler.

Huvuddelen av intäkten på försålda mönster går till
fortsatt arbete med mönsterritning.

Copyright
Stiftelsen Jämtlands läns museum

I JLM:s accessionskatalog från år 1923 står följande på nr. J 549:
 "En hvit "hätta" som begagnades vid slåttern."
 Gåva av fru Anna Larsson, Mo i Hamnerdal.

I "Jämtlands folkliga kvinnodräkter" av Lennart Björkqvist (1941) står det följande under kapitel 5: Huvudbonader. Vardagshuvudbonader:

"Ytterligt sparsamma äro uppgifterna om den huvudbonad, som till vardags användes av kvinnorna i Jämtland i äldre tid, ett förhållande, som torde bero på, att dessa enkla plagg i allmänhet undgått eller ej intresserat tidens resenärer och krönikörer. Från Hamnerdal meddelar Hülphers år 1775, att "Helikan eller Hufvan af Hamp-wäf är Qvinfolkens hwardagsdräkt". Denna helika, som även någon enstaka gång omnämnas i bouppteckningarna, lever, under namn av hilka, i norra Jämtland ännu i äldre personers minne. Plagget i fråga finnes i ett exemplar bevarat från Hamnerdals socken, (fig. 43). Detta är av vitt linne, hoprynkad i nacken och knytes under hakan med smala band. Paralleller till detsamma - även med avseende på namnet - har vi bl.a. i Gagnefsdräktens hilk, vilken var ett sommarplagg och användes till vardags vid arbetet ute på åkern till skydd mot solen. Av de uppgifter, jag från norra Jämtland fått rörande hilkan, framgår, att denna även här använts i solskyddande syfte. Den tycks här f. ö. ha haft sin huvudsakligaste användning vid slätterarbetet på myrarna, varom mera nedan. Materialet är även besläktat med Gagnefshilkans. Plagg av denna typ torde också ha haft en ganska vidsträckt spridning åtminstone i norra Sverige."

Material till hilkan:

Hilkan är sydd av ett stycke tyg och två kilar.
 Tygbredden är c:a 60 cm.
 Hilkan har knytits framtill med två isydda bomullsband - finns endast en liten bit kvar.
 Hilkan är sydd med lingarn till fällsömmar och fällar.

Linnetyget: tuskaft.

Varp: blekt lingarn.

Inslag: " "

Täthet: c:a 20 tr/cm.

Täthet: c:a 18 tr/cm.

Bomullsbandet: bredd 6 mm.

(Ripständer)

Varp: bomullsgarn - blekt och rosa. 28 tr. på 6 mm.

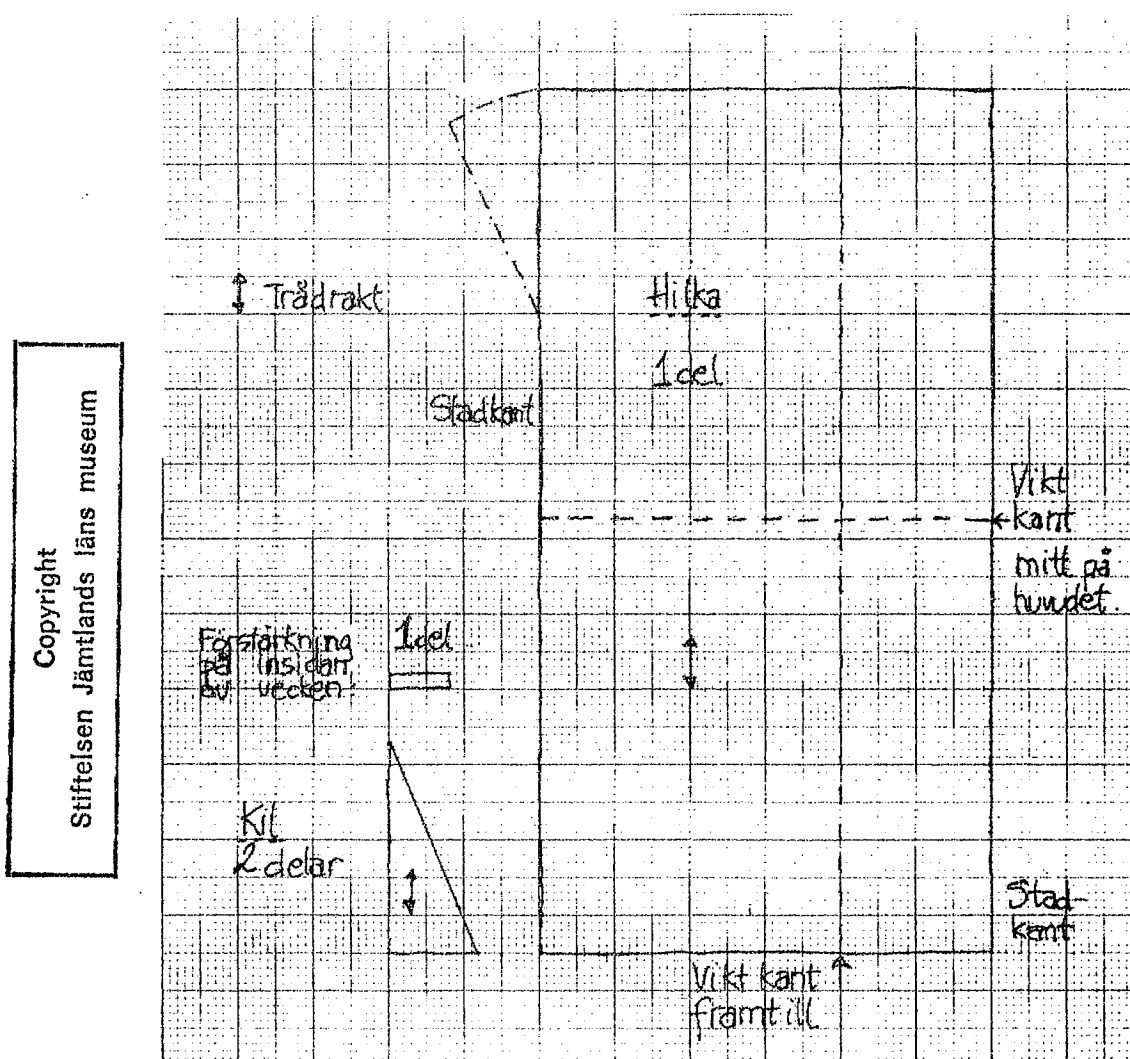
Inslag: " - blekt.

Varpordning: bomullsgarn - blekt: 3 6 3 trådar

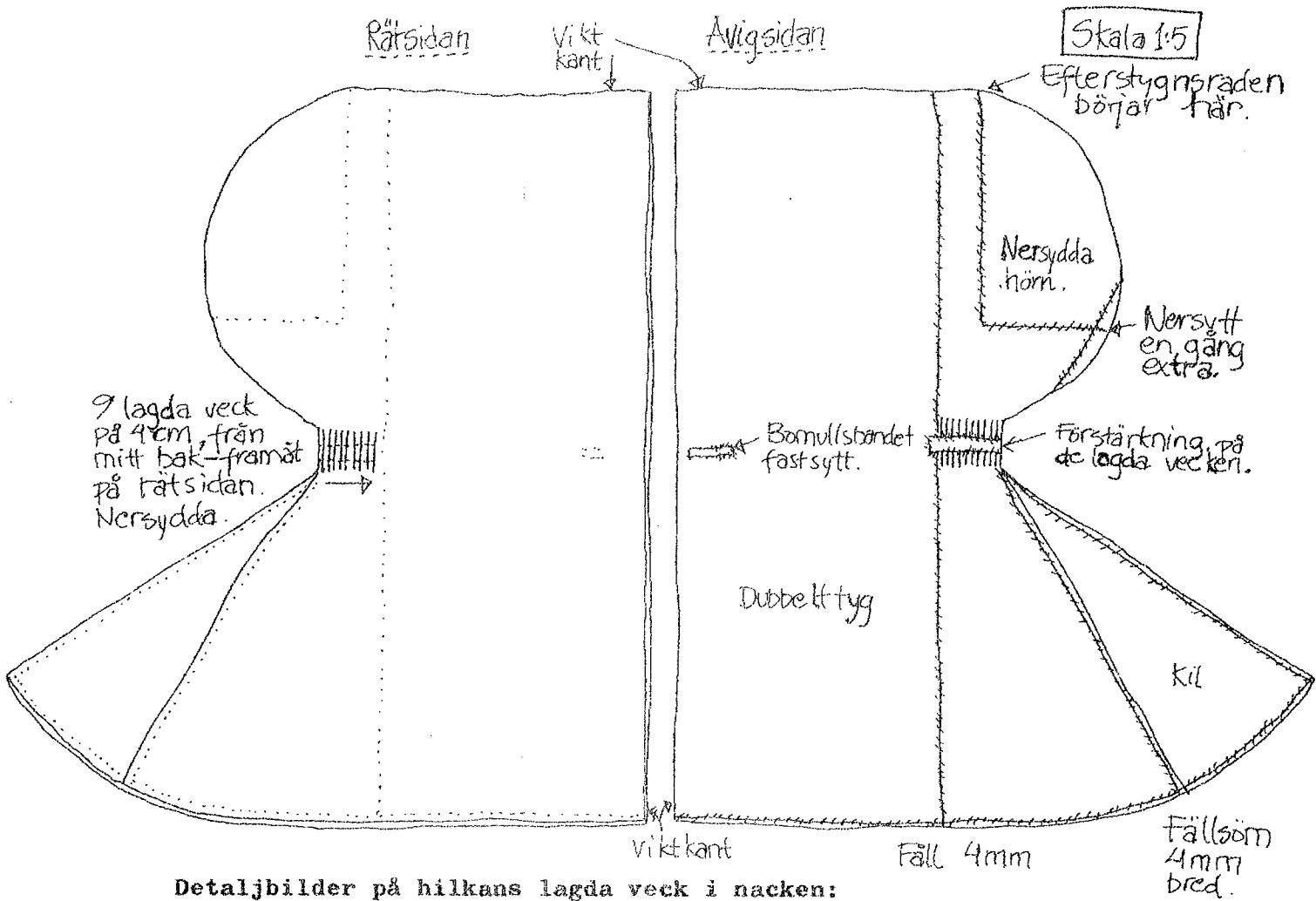
" - rosa: 8 8 -v-

Mönsterdelar: Storlek efter original.

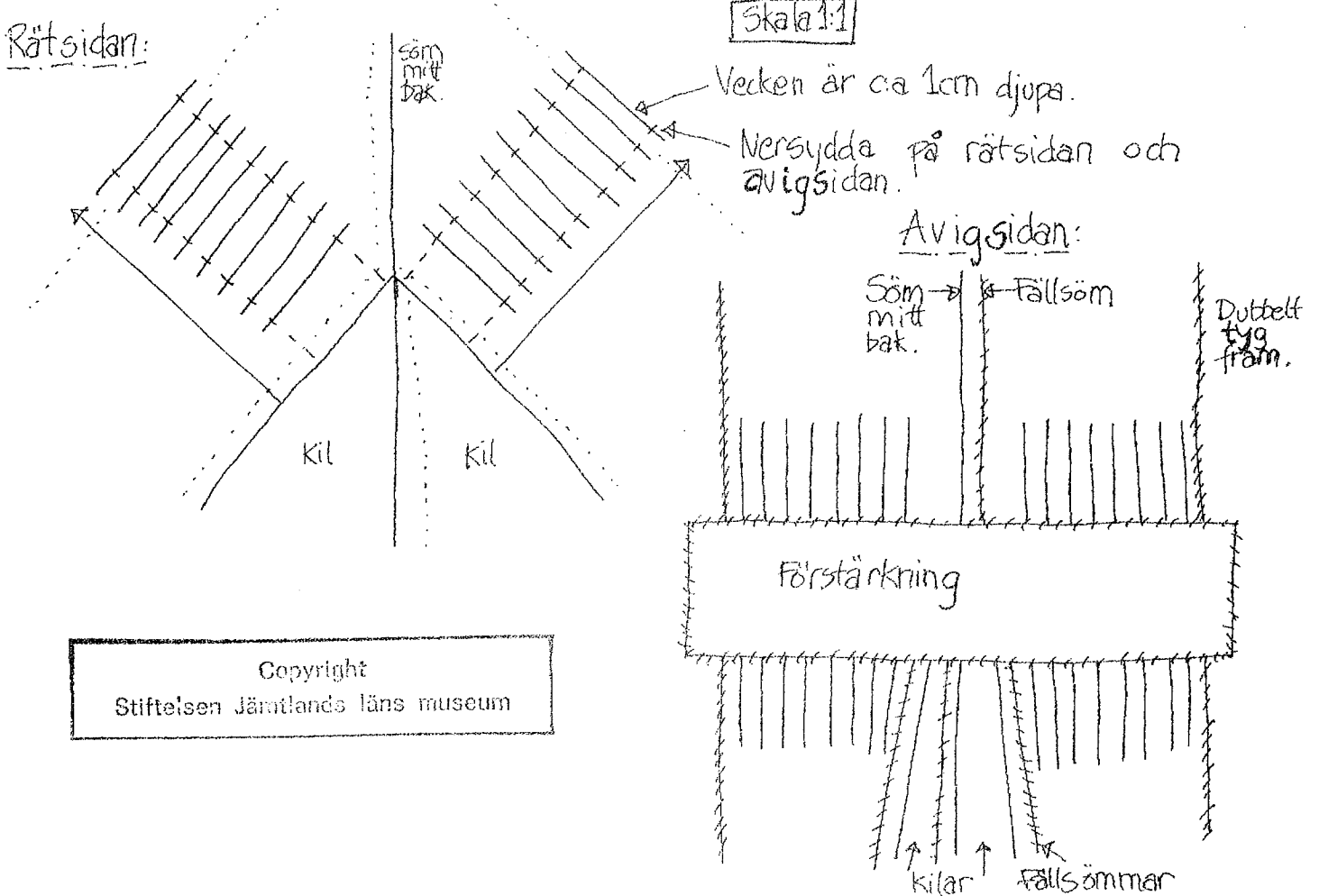
Skala 1:10

Så här är hilkan sydd:

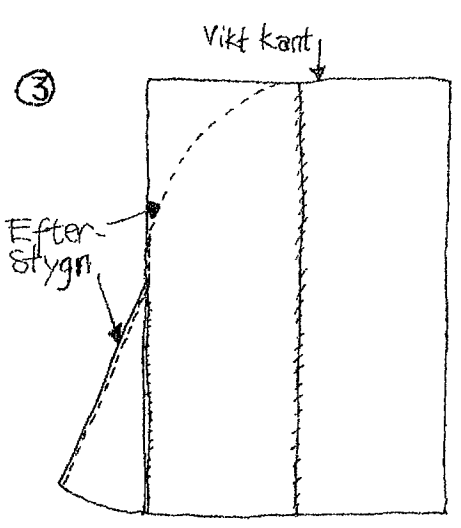
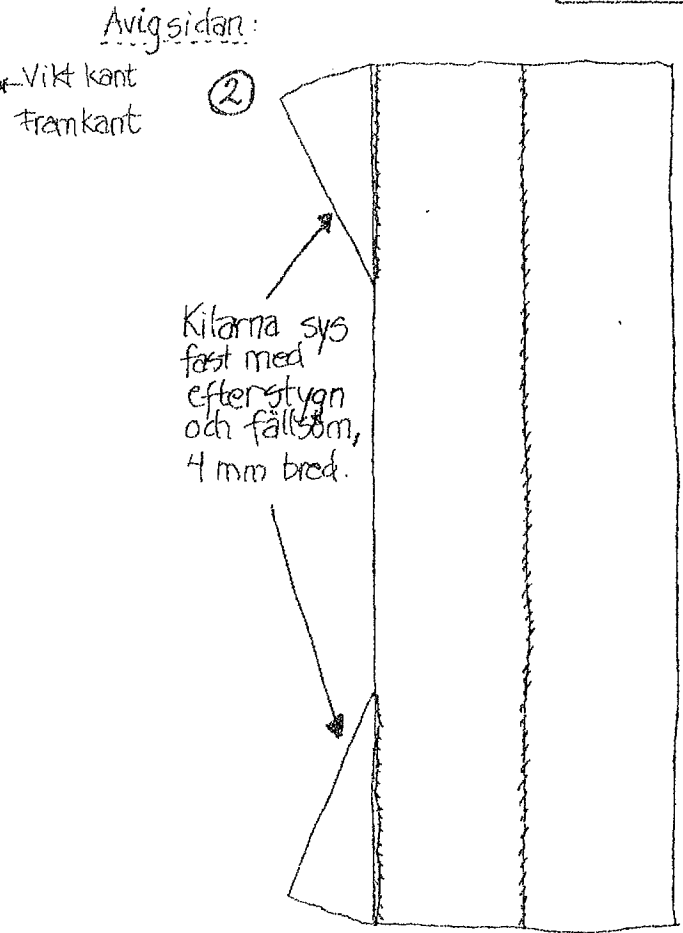
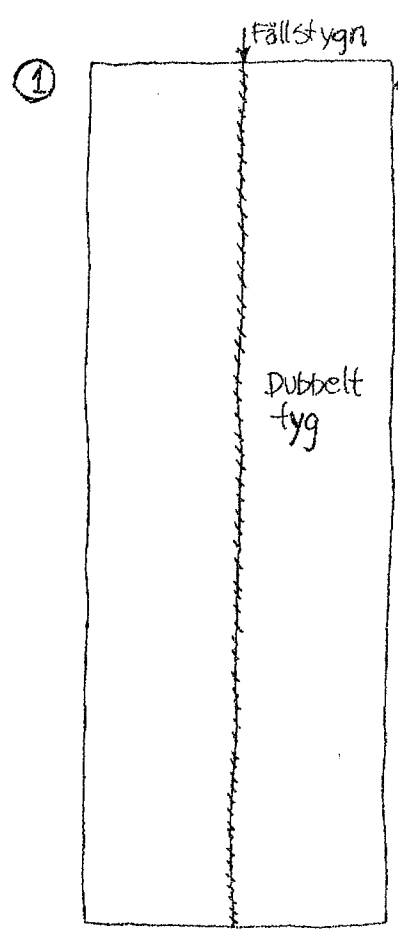
Detaljbilder på hilkans lagda veck i nacken:

Copyright
 Stiftelsen Jämtlands läns museum

Hilkans sömnad:

Skala 1:10

Avigsidan:

Copyright
Stiftelsen Jämtlands läns museum

